

1.5 Subiectul 18. Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul legii pentru completarea art. 39 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală (obligarea secretarului Consiliului local să întocmească, administreze, actualizeze și transmiterea acestora CEC)

OZ din 21.08.2013

Recomandăm amânarea examinării avizului pe motiv că proiectul de lege contravine prevederilor Strategiei naționale de descentralizare cu referire la delimitarea și precizarea funcției delegate de întocmire și verificare a listelor electorale.

Proiectul de lege identifică problema de 1) întârziere transmiterii listelor electorale sau 2) transmiterea listelor neactualizate către CEC (alin.3 din Nota Informativă). Avizul identifică că lipsă de claritate cu privire la responsabilitatea directă în administrația publică locală (art.39 al Legii APL). Proiectul de lege propune soluția de precizare a responsabilului pentru aceasta funcție – secretarul consiliului local – iar avizul prezentat propune posibilitatea delegării ulterioare acestei funcții de către secretarul Consiliului local către o altă persoană în cadrul autorității publice locale.

Problema incorectitudinii și lipsei de integritate a listelor electorale și modului de administrare a acestora apare constant pe parcursul a ultimelor 5-6 ani ca unul din factorii care reduce din încrederea rezultatelor alegerilor în Republica Moldova (concluziile ODIHR/OSCE, PACE/CoE, UE, opiniile organizațiilor specializate a societății civile). Pe parcursul câtorva ani, UNDP și Comisia Europeană au acordat și facilitat asistența tehnică pentru redresarea problemei date.

Codul electoral prevede expres funcția CEC în realizarea politicii electorale (art.16(1)). CEC dispune de subdiviziunile desconcentrate în teritoriu (art.22 h)). Cu referire la listele electorale art. 22(1) prevede că CEC: d) asigură întocmirea și verificarea listelor electorale, colaborând ... cu autoritățile administrației publice centrale și locale și s) ține Registrul de stat al alegătorilor (Registrul) și exercită controlul asupra actualizării acestuia. În realizarea politicii electorale CEC g) conlucrează ... cu MTIC la asigurarea evidenței alegătorilor...(Registrul format în baza Registrului de stat al populației) și art. 39(1) listele electorale se întocmesc de către primăriile ... verificate la domiciliul.

Analiza Codului electoral în sensul prevederilor Strategiei naționale de descentralizare¹ conferă o situație în care funcția de gestionare a listelor electorale este o funcție care aparține CEC. Totodată, unele competențe în realizarea funcției date sunt delegate autorităților publice locale. Fraza „asigură întocmirea” (22(1d)) implică întocmirea listelor dar și posibilitatea delegării competenței întocmirii listelor electorale autorităților locale (art. 39(1)). Delegarea unei competențe implică rolul de *principal* al CEC în raport cu rolul de *agent* al APL în întocmirea

¹ Adoptate pe 05.04.2013

listelor electorale (a se vedea prevederile Strategiei²). Prin urmare, pentru APL, competența întocmirii listelor electorale nu este proprie. În calitate de *agent*, APL, nu deține autonomia în realizarea competenței de întocmire a listelor electorale, adică competența dată necesită asigurarea cu resursele necesare realizării din partea CEC. Verificarea și controlul exercitării competenței date revine CEC în calitate de *principal*.

Proiectul de lege dezvăluie o carență de sistem în realizarea funcției de managementul listelor electorale din perspectiva formală a implementării Strategiei de descentralizare, dar și, cel mai important, din perspectiva eficienței organizării realizării funcției de management al listelor electorale. Soluția propusă sau propunerea care se conține în Aviz nu sunt suficiente pentru a rezolvare stabilă a problemelor enunțate.

² Anexa 1 la Strategia Națională de descentralizare. Setul de criterii pentru diferențierea responsabilităților proprii de celelalte tipuri de responsabilități